Lietas Nr. A420540712
Lietas arhīva Nr. A42-02237-13

SPRIEDUMS

LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2013.gada 30.septembrī

Administratīvā rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Petrovska,

piedaloties pieteicējam /pers. A/ pilnvarotajam pārstāvim /pers. B/,

atbildētājas Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes pilnvarotajam pārstāvim /valsts amatpersona/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Nacionālai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei sniegt 2012.gada 22.augusta iesniegumā pieprasīto informāciju, morālā kaitējuma – atvainošanos – atlīdzināšanu, mantiskā zaudējuma Ls 100,73 atlīdzināšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2012.gada 22.augustā pieteicējs /pers. A/ vērsās pie Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (turpmāk – NEPLP) ar iesniegumu, kurā lūdza iespēju iepazīties ar /pers. D/ rakstīto atzinumu saskaņā ar 2012.gada 27.februāra līgumā noteiktajiem NEPLP padomnieka pienākumiem, kā arī informāciju par to un dokumentāciju par /pers. D/ veiktajām aktivitātēm.

NEPLP 2012.gada 24.septembrī ar vēstuli Nr.01-10/387 „Par informācijas sniegšanu" informēja, ka /pers.D/ 2012.gada 31.martā sagatavotais atzinums ir pieejams Padomes interneta mājas lapā www.neplpadome.lv sadaļā /sadaļa/.

[2] Uzskatot, ka NEPLP ar vēstuli Nr. 01-10/387 nav sniegusi pieteicēja pieprasīto informāciju un pieeju pieprasītajiem dokumentiem, pieteicējs 2012.gada 27.septembrī vērsās Administratīvajā rajona tiesā.

[3] Administratīvajā rajona tiesā 2012.gada 5.novembrī saņemtajā rakstveida paskaidrojumā NEPLP pieteikumu neatzīst, jo uzskata, ka ir pieteicējam sniegusi norādi uz dokumenta pieejamību NEPLP interneta mājas lapā, kas ir pieejama ikvienam interesentam.

Vienlaikus iestāde informē, ka publicētais /pers. D/ rakstiskais atzinums (t.sk., nodošanas - pieņemšanas akts) ietver atbildes uz atsevišķiem pieteicēja jautājumiem, uz kuriem varētu tikt sniegta informācija dokumenta vispārējās pieejamības dēļ. Ņemot vērā pieteicēja iesnieguma saturisko struktūru, NEPLP sniedza atbildi pēc būtības un savā atbildē neiztirzāja jautājumus, kas izrietēja no nosacījuma: „Ja šim dokumentam noteikts ierobežotas pieejamības statuss".

NEPLP paskaidro, ka /pers. D/ rakstiskā atzinuma ievietošanas NEPLP interneta mājas lapā laikā notika tehniska kļūda. Tās rezultātā sākotnēji bija pieejams tikai /pers. D/ rakstiskā atzinuma kopsavilkums, kas attiecās uz Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālo stratēģiju. Tiklīdz kļūmi atklāja, tika publicēts viss teksts, izņemot NEPLP sekretariāta darbinieku izvērtējumu, kas atbilstoši Fizisko personu datu aizsardzības likuma 6.pantam un Informācijas atklātības likuma 5.panta otrās daļas 5.punktam un nav publiskojams.

[4] Tiesas sēdē pieteicēja pilnvarotais pārstāvis pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz tajā norādītajiem argumentiem.

Tiesas sēdē NEPLP pilnvarotais pārstāvis pieteikumu neatzina, pamatojoties uz atbildes vēstulē pieteicējam un rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, noklausoties procesa dalībnieku tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus un izvērtējot tos kopsakarā ar lietas materiāliem un lietā esošajiem pierādījumiem, secina, ka pieteikums ir apmierināms daļēji turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[6] Tiesa konstatē, ka lietā ir strīds par to, vai NEPLP ir sniegusi visu pieteicēja informācijas pieprasījumā (lietas 7.-8.lapa) pieprasīto informāciju.

[7] Tiesa konstatē, ka ar 2012.gada 22.augusta iesniegumu pieteicējs ir vērsies pie NEPLP ar informācijas pieprasījumu, tādēļ saskaņā ar Iesniegumu likuma 2.panta otro daļu ir piemērojamas Informācijas atklātības likuma normas.

Saskaņā ar minēto tiesību normu Iesniegumu likums neattiecas uz informācijas pieprasījumiem, kas izskatāmi saskaņā ar Informācijas atklātības likumu, kā arī uz iesniegumiem, kuriem saskaņā ar likumu noteikta cita izskatīšanas kārtība.

[8] Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 3.pantu, informāciju, uz kuru attiecas šis likums, iedala vispārpieejamā informācijā un ierobežotas pieejamības informācijā.

Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 10.panta trešo daļu vispārpieejamo informāciju sniedz arī pēc privātpersonas pieprasījuma. Šādu informāciju sniedz jebkuram, kas to vēlas saņemt, ievērojot personu vienlīdzību informācijas iegūšanā. Pieprasītājam nav īpaši jāpamato sava interese par vispārpieejamu informāciju, un to viņam nevar liegt tāpēc, ka šī informācija neattiecas uz pieprasītāju. Savukārt minētā panta ceturtā daļa nosaka, ka attiecībā uz ierobežotas pieejamības informācijas sniegšanu šajā likumā noteikta īpaša kārtība.

No minētā izriet, ka valsts pārvaldes iestādei, nodrošinot sabiedrības intereses, ir pienākums vispārpieejamu informāciju, kas ir iestādes rīcībā vai kuru iestādei ir pienākums radīt, izsniegt jebkurai personai.

Lietā nav strīda, ka pieteicējs citastarpā pieprasīja arī vispārpieejamu informāciju, uz minēto norāda arī iestāde, kas pieteicējam, kā arī savos paskaidrojumos tiesai, sniegusi norādi uz dokumenta pieejamību NEPLP interneta mājas lapā, proti, ka minētā informācija ir publiski pieejama internetā bez maksas www.neplpadome.lv sadaļā /sadaļa/ (/interneta adrese/).

Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 12.panta trešo daļu, ja informācija, kas pieprasīta iestādei, ir pieejama internetā bez maksas, iestāde var atteikties izsniegt pieprasīto informāciju, norādot tās mājaslapas adresi, kur attiecīgā informācija ir pieejama, izņemot gadījumu, kad pieprasītājs ir norādījis, ka viņa tiesiskā statusa, veselības stāvokļa vai citu pamatotu apstākļu dēļ nav iespējas iegūt informāciju internetā. Ja iestādei pieprasīts likuma vai Ministru kabineta noteikumu teksts, iestāde var atteikties to izsniegt, norādot, kad un kurā laikraksta „Latvijas Vēstnesis" numurā informācija publicēta, kā arī mājaslapu internetā, kur attiecīgais normatīvais akts ir pieejams.

No lietas materiāliem un procesa dalībnieku tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka pieteicēja pieprasītās publiski pieejamās informācijas publicēšanas laikā bija notikusi tehniska kļūda, kā rezultātā netika publicēta visa informācija. Tomēr, pēc kļūdas atklāšanas tā tika novērsta un nepilnīgi publicētā informācija tika publicēta pilnībā. Līdz ar to pieteicējam atbildes vēstulē norādīta konkrēta interneta adrese, kur šī pilnībā publicētā informācija ir pieejama.

Ņemot vērā, ka kopš pieteicēja vēršanās tiesā ar pieteikumu, faktiskā situācija ir mainījusies un pieteicēja citastarpā prasītā informācija – atzinums – ir pieejama internetā, tiesa atzīst, ka, ievērojot Informācijas atklātības likuma 12.panta trešajā daļā noteikto, nav lietderīgi uzlikt par pienākumu NEPLP attiecīgo informāciju izsniegt. Līdz ar to arī pieteicēja informācijas pieprasījums ir noraidāms.

[9] Tomēr, no lietas materiāliem (lietas 7.-8.lapa) izriet, ka pieteicējs ir pieprasījis arī citu informāciju, proti, tādu, kas nav publicēta NEPLP interneta mājas lapā.

Izvērtējot NEPLP atbildes vēstulē sniegto informāciju, tiesa atzīst, ka NEPLP nav sniegusi pieteicējam viņa papildus pieprasīto informāciju, kā arī nav norādījusi iemeslus un pamatojumu, kāpēc šāda informācija netiek sniegta. Arī tiesas sēdē NEPLP pilnvarotais pārstāvis paskaidroja, ka atbildes uz iesniegumā uzdotajiem jautājumiem nav sniegtas, jo NEPLP uzskatīja, ka jautājumi uzdotie tikai gadījumā, ja Atzinumam ir piešķirts ierobežotas pieejamības statuss.

Tādējādi tiesa secina, ka NEPLP nav pienācīgi sniegusi pieteicējam viņa pieprasīto informāciju.

[10] Pieteicējs lūdz tiesai atlīdzinājumu par morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar NEPLP faktisko rīcību, ar kuru viņam ir sniegta nepilnīga pieprasītā informācija. Pieteicējs, kā morālā kaitējuma atlīdzinājumu, vēlas atvainošanos no NEPLP.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 9.pantu morālais kaitējums šā likums izpratnē ir personiskais kaitējums, kas izpaužas kā fiziskās personas ciešanas, kuras tai izraisījis būtisks šīs personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums.

Izvērtējot lietas apstākļus, tiesa uzskata, ka šajā gadījumā nav konstatējams būtisks pieteicēja tiesību aizskārums, jo minētā informācija nav nepieciešama pieteicējam, lai attiecībā uz viņu tiktu izdots administratīvais akts, kā arī tiesai nav pamata uzskatīt, ka minētā informācija varētu tikt izmantota pieteicējas profesionālajā vai zinātniskajā darbībā. Ne jebkurā gadījumā, kad ir konstatēta iestādes prettiesiska rīcība, tas uzreiz rada morālo kaitējumu un tālab ir atlīdzināms.

Turklāt pieteicējs nav paskaidrojis, kādas ciešanas viņam ir radījis minētais informācijas sniegšanas atteikums.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 94.panta ceturtajai daļai primārais atlīdzinājuma veids ir iepriekšējā stāvokļa atjaunošana (jeb restitūcija), kuras rezultātā pārkāpuma radītās sekas tiek likvidētas un tiek atjaunota tiesiskā situācija, kāda, visticamāk, būtu bijusi, ja prettiesiskais administratīvais akts nebūtu izdots (sk. Senāta 2009.gada 17.novembra sprieduma lietā SKA-505/2009 7.punktu). Lai gan vārdiski likuma 94.panta ceturtā daļa, paredzot restitūciju, formulēta tādējādi, ka attiecas uz lietām, kurās tiek lemts par administratīvā akta atcelšanu, Senāts atzinis, ka arī lietās, kurās pamatprasījums ir par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, pirmām kārtām ir jāizvērtē, vai ar labvēlīga administratīvā akta izdošanu (ar tā radītajām labvēlīgajām sekām) jau nav pietiekami (sk. 2011.gada 5.aprīļa sprieduma lietā SKA-25/2011 15.punktu).

Zaudējumi (kaitējums) atlīdzināmi pamatā ar iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu. Iepriekšējā stāvokļa atjaunošana nozīmē tā paša saimnieciskā labuma iegūšanu, kas tiktu panākts, ja nebūtu bijis izdots zaudējumu (kaitējumu) radošais administratīvais akts vai veikta faktiskā rīcība. Senāts pastāvīgajā judikatūrā ir atzinis, ka iepriekšējā stāvokļa atjaunošana kā atlīdzinājuma veids ir iespējams, arī izdodot prasīto administratīvo aktu (sk. Senāta 2007.gada 21.jūnija sprieduma lietā SKA-295/2007 13.1.punktu, 2008.gada 7.februāra sprieduma lietā SKA-25/2008 12.punktu, 2008.gada 7.februāra sprieduma lietā SKA-27/2008 4.6., 15. un 16.1.punktu, 2008.gada 28.februāra sprieduma lietā SKA-44/2008 13.1.punktu). Tomēr vienlaikus Senāts arī norāda, ka šāds atlīdzinājuma veids iespējams gadījumā, ja iestāde nav ilgstoši pieļāvusi prettiesisku bezdarbību vai tā nav bijusi mērķtiecīgi vērsta uz prettiesisku privātpersonas tiesību neievērošanu.

Tiesas ieskatā lietā nav konstatējams, ka NEPLP būtu apzināti un mērķtiecīgi vēlējusies pārkāpt pieteicēja tiesības saņemt informāciju.

Ņemot vērā šajā sprieduma punktā minēto, tiesa uzskata, ka nav pamata piešķirt pieteicējam morālā kaitējuma atlīdzinājumu un pieprasītās informācijas sniegšana dos pieteicējam pietiekošu morālo gandarījumu šajā lietā.

[11] Pieteicējs lūdzis atlīdzināt viņam mantisko zaudējumu – tiesāšanās izdevumus - Ls 100,73 apmērā.

Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 7.panta trešā daļa noteic, ka mantiskais zaudējums ir arī zaudējums, kas saistīts ar administratīvā akta atcelšanu, iestādes faktiskās rīcības novēršanu vai tās seku likvidēšanu, zaudējuma samazināšanu vai likvidēšanu. Mantiskais zaudējums aptver arī izmaksas, kas saistītas ar juridisko palīdzību. Šo izmaksu maksimālo apmēru nosaka Ministru kabinets.

Ministru kabineta 2011.gada 8.novembra noteikumu Nr.859 „Noteikumi par privātpersonai atlīdzināmo juridiskās palīdzības izmaksu maksimālo apmēru" (turpmāk – Noteikumi) 3.punkts noteic, ka valsts atlīdzina izmaksas vienai personai šādā apmērā:

3.1. par sniegtu juridisko konsultāciju – 13,50 latu stundā;

3.2. par pieteikuma, blakus sūdzības vai administratīvā līguma (izlīguma) sastādīšanu – 22,50 latu;

3.3. par apelācijas sūdzības un pretapelācijas sūdzības sastādīšanu – 27 latus;

3.4. par kasācijas sūdzības sastādīšanu – 32 latus;

3.5. par tāda dokumenta sastādīšanu, kas nepieciešams lietas izlemšanai (iesniegumi, lūgumi vai paskaidrojumi (izņemot dokumentu par informācijas pieprasīšanu un šo noteikumu 3.2., 3.3. un 3.4.apakšpunktā minētos dokumentus)) – 18 latu;

3.6. par šo noteikumu 3.2., 3.3. un 3.4.apakšpunktā minēto dokumentu papildinājumu sastādīšanu – 18 latu;

3.7. par pārstāvību tiesas sēdē – 20 latu stundā;

3.8. par iepazīšanos ar lietas materiālu vienu sējumu tiesā vienas tiesas instances ietvaros – 13,50 latu.

Ņemot vērā, ka pieteikums tiek apmierināts daļā, tiesa atzīst, ka pieteicējam ir atlīdzināms mantiskais zaudējums, kas viņam radies saistībā ar tiesāšanos. No pieteikuma papildinājumā pievienotajiem dokumentiem izriet, ka pieteicējs saņēmis turpmāk minētos juridiskos pakalpojumus:

1) konsultāciju 3h – Ls 33,45 un pievienotās vērtības nodoklis (turpmāk – PVN) Ls 7,02;

2) pieteikuma sagatavošanu – Ls 18,50 un PVN Ls 3,89;

3) pieteikuma papildinājumu sagatavošanu – 14,80 un PVN Ls 3,10;

4) pārstāvību tiesas sēdē – 16,50 un PVN Ls 3,47.

Ņemot vērā Noteikumu 3.punktā noteikto, tiesa atzīst, ka pieteicējam pilnībā ir atlīdzināmi zaudējumi par saņemto konsultāciju (3 stundas) – Ls 40,47, pieteikuma sagatavošanu – Ls 22,39, pieteikuma papildinājumu sagatavošanu – Ls 17,90.

Savukārt attiecībā uz pieteicēja pārstāvību tiesas sēdē tiesa atzīst, ka norādītais zaudējums atlīdzināms daļēji. Proti, tiesas sēdes ilgums, kurā tika pārstāvēts pieteicējs, bija 13 minūtes, nevis viena stunda, kā ir paredzēts Noteikumu 3.punktā. Ievērojot minēto, pieteicējam atlīdzināms zaudējums par reāli patērēto laiku viņa pārstāvībai – attiecīgi Ls 4,33.

Tādējādi, pieteicējam atlīdzināmi mantiskie zaudējumi kopsummā Ls 85,09 apmērā.

[12] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikumu pilnībā vai daļēji apmierina, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Tiesa konstatē, ka pieteicējs 2012.gada 26.septembrī ir samaksājis valsts nodevu Ls 20 apmērā (lietas 6.lapa).

Tādējādi par labu pieteicējam no Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes ir piedzenama pieteicēja samaksātā valsts nodeva.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246.-251.pantu, 255.panta pirmo un trešo daļu, 329. un 331.pantu, un Informācijas atklātības likuma 15.panta otro daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

apmierināt /pers. A/ pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei sniegt 2012.gada 22.augusta iesniegumā pieprasīto informāciju daļā;

uzdot par pienākumu Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas sniegt informāciju /pers. A/ par atzinuma iesniegšanas datumu, lietvedības numuru, pieņemšanas – nodošanas akta parakstīšanu, personām, kas iepazinušās ar minēto dokumentu, to apliecinošajiem dokumentiem, dokumentāciju par /pers. D/ aktivitātēm – atzinumam pievienotajiem failiem;

noraidīt /pers. A/ pieteikumu daļā par /pers. D/ atzinuma nosūtīšanu un daļā par morālā kaitējuma atlīdzināšanu – atvainošanos;

uzdot par pienākumu Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei **atlīdzināt** /pers. A/ (personas kods /personas kods/) mantiskos zaudējumus Ls 85,09 (astoņdesmit pieci lati un deviņi santīmi) apmērā;

piespriest no Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes par labu /pers. A/ (personas kods /personas kods/) samaksāto valsts nodevu Ls 20,00 (divdesmit latu) apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese I.Petrovska